KURJER WARSZAWSKI.

Dnia 5go Września. Rok 1863. **№ 202.** 24 Sierpnia / 5 Września Rok 1863.

Sobota. Wschód Słońca g. 5 m. 18 Zachód „ „ 6 „ 38 Jutro, Śgo Zacharjasza Proroka.

We Wtorek to jest dnia 8 b. m., jako w Uroczystość Narodzenia N. MARJI PANNY, przypadają doroczne Nabożeństwa odpustowe w Kościołach: Mokotowskim; po-Paulińskim Śgo DUCHA z oktawą; XX. *Dominikanów*; XX. *Karmelitów* na Lesznie; XX. *Bernardynów* i XX. *Trynitarzy* na Solcu, gdzie pojutrze to jest w Poniedziałek jako w Wigilję, odprawioną zostanie Jutrznia o godzinie 8ej wieczorem.

Jutro z dniem Śgo Zacharjasza, schodzi się również i dzień Błogosławionego Gedeona Biskupa, wychowańca *Jana* Arcy-Biskupa Gnieznieńskiego, a męża wielkiej pobożności i cnoty. Obrawszy sobie stan duchowny, w bardzo młodym jeszcze wieku wyniesiony został na Biskupstwo Krakowskie, a to na wyraźny rozkaz Ojca Śgo Alexandra IIIgo, przez którego konsekrowany był w Rzymie. Błogosławiony *Gedeon*, wpłynął najgłówniej na oddanie rządów Państwa *Kazimierzowi* Sprawiedliwemu, i usunięcie z tronu *Mieczysława* Starego. Kraków posiada po nim pamiątkę w relikwjach Śgo Florjana, które dla tego miasta wyjednał u Papieża Lucjusza IIIgo.

Pojutrze to jest w Poniedziałek, przypada rocznica Koronacji NN. PAŃSTWA.

Rada Administracyjna, na posiedzeniu dnia 13 (25) Sierpnia r. b., na przedstawienie Komissji Rządowej Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, mianowała: 1) Xiędza Adama *Białobrzeskiego*, Prałata Scholastyka Katedry Podlaskiej, Prałatem Archidjakonem tejże Katedry. 2) Xiędza Kazimierza *Dobrowolskiego*, Prałata Kustosza, Prałatem Scholastykiem Katedry Podlaskiej. 3) Xiędza Tomasza *Radziszewskiego*, Kanonika Katedralnego, Prałatem Kustoszem Katedry Podlaskiej. 4) Xiędza Prałata *Szukalskiego*, Kanonika honorowego Podlaskiego, Sędziego Surrogata Konsystorza, Kanonikiem Katedralnym Podlaskim. (Dz: Pow:)

Rada Administracyjna Królestwa, na posiedzeniu dnia 2 (14) Sierpnia r. b., na przedstawienie Komissji Rządowej Sprawiedliwości, następujące zapisy na cele pobożne i edukacyjne: 1) dla Kościoła XX. *Bernardynów* w Kaliszu, rs. 900; 2) dla Kościoła Kolegjaty N. P. MARJI tamże, rs. 750; 3) dla Kościoła XX. *Franciszkanów* tamże, rs. 750; 4) dla Kościoła PP. *Marjawitek* w Częstochowie, rs. 450; 5) dla Kościoła Parafjalnego we wsi Łyskorni, w Powiecie Wieluńskim, rs. 300; 6) dla Kościoła budującego się w Warszawie na Grzybowie, rs. 300; 7) na stypendjum dla jednego ucznia w Szkole wyższej Realnej w Kaliszu, rs. 2,250; 8) na stypendjum dla jednego ucznia w Szkole Sztuk Pięknych w Warszawie, rs. 1,950; przez niegdyś Józefa *Kozłowskiego*, testamentem prywatnym, dnia 4 Stycznia 1861 r. sporządzonym, prawnie ogłoszonym, uczynione, w myśl art: 910 K. C., z zachowaniem praw osób trzecich i pod warunkami bliżej w testamencie oznaczonemi, zatwierdziła. (Dz: Pow:)

Warszawski Ober-Policmajster. — Sekretarz Stanu przy Radzie Administracyjnej Królestwa, odezwą z d. 31 Lipca (12 Sierpnia) r. b., zakomunikował Komisji Rządowej Spraw Wewn: decyzję tejże Rady, która mając na względzie krytyczne położenie mieszkańców miasta Ostrowca w Pow: Opatowskim Gubernji Radomskiej, dotkniętych w d. 14 (26) Czerwca r. b. klęską pogorzeli, skutkiem której 1,500 rodzin, złożonych z 4,000 osób, utraciwszy całe swoje mienie, pozostało bez schronienia, nie mając żadnych środków na zaspokojenie niezbędnych potrzeb życia, w zaradzeniu niedoli pogorzelców, między innemi srodkami, zezwoliła na zbieranie w Gub: Radomskiej, oraz w m. Warszawie, na korzyść tychże, dobrowolnych ofiar przez ciąg roku jednego. W skutek zatem powyższej decyzji Rady, oraz na zasadzie otrzymanej w tym względzie odezwy Komisji Rząd: Spraw Wewn: z daty 5 (17) Sierpnia r. b. za Nrem 20,263 i 13,922, otrzymują upoważnienie do przyjmowania składek Redakcje gazet: Dziennika Powszechnego, Gazety Policyjnej i Kurjera Warszawskiego, oraz Komisarze Cyrkułowi Policji Wykonawczej, gdzie do wpisywania składanych kwot, od dnia 3 (15) b. m. i r. znajdować się będą listy z rubrykami Numeru porządkowego, imion i nazwisk ofiarujących, oraz ilości kwoty pieniężnej. O czem podając do powszechnej wiadomości, nadmienia się, że fundusze jakie przez mieszkańców tutejszych składane będą na powyższy cel, Zarząd Warszawskiego Ober-Policmajstra odsyłać będzie do dalszej dyspozycji Komisji Rządowej Spraw Wewnętrznych.—Warszawa dnia 20 Sierpnia (1 Września) 1863 roku. — Jenerał-Major, *Lewszyn.*— Naczelnik Kancellarji, *Salerno.*

Pojutrze, to jest w Poniedziałek, jako w 24tą rocznicę śmierci ś. p. Szymona *Wyrzykowskiego*, b. Urzędnika Sądowego i Obywatela tutejszego miasta, odbędzie się w Kościele XX *Reformatów*, o godzinie 9tej z rana, żałobne Nabożeństwo, za spokój duszy nieboszczyka; na które, pozostała Żona i Synowie, Krewnych i Przyjacioł zapraszają.

Dorota z Szyjewskich *Pomykalska*, Wdowa, przeżywszy lat 53, po ciężkiej słabości, opatrzona ŚŚ. SAKRAMENTAMI, wczoraj zakończyła życie. Pozostałe Dzieci i Wnuki, w nieutulonym żalu, zapraszają Familję i Przyjacioł, na exportację zwłok jutro, z Kościoła XX. *Bernardynów*, o godz: 4ej z południa, na cmentarz Powązkowski.

Xiądz Benedykt *Godecki*, Kameduła, przeżywszy lat 47, po długiej i ciężkiej słabości, opatrzony ŚŚ. SAKRAMENTAMI, wczoraj o godzinie 8mej z rana, zszedł z tego świata.

W Poznańskiem wielkich rozmiarów Kościół główny w Krobiu Staropolskiem, dawniej Biskupiem mieście, przed stu laty za czasów Xięcia Biskupa Teodora *Czartoryskiego*, dziedzica dóbr Krobskich, dziś rządowych, został zbudowany. Jakkolwiek pięknej struktury i ze wspaniałą wieżą, jednak wilgoć okropna, co raz większe ślady spustoszenia znaczyła. Żeby spustoszeniu większemu Kościoła zapobiedz, przedsięwziął nowy Proboszcz, tak Kościół jak i mieszkania Księży pierw osuszyć, i już ogromna praca się dokonywa.

Od niejakiego czasu zarzucono nas różnemi środkami lekarskiemi, znanemi p. n. specyficznych, a z których każdy na wszystkie choroby zawsze jakoby bywał skuteczny. Aby położyć tamę przedsięwzięciu tego rodzaju, tutejsze Towarzystwo Lekarskie postanowiło wyznaczyć z grona swego Komitet, którego obowiązkiem będzie ocenienie praktycznej wartości tych środków, po większej części zagranicznych, i umieszczanych po różnych Zakładach i Aptekach na sprzedaż. Członkami tego Komitetu są: PP. *Braun*, Teodor *Heinrich*, *Karpiński* i *Langowski*. Podobna myśl, zasługująca ze wszech miar na uwagę, może nam przynieść pożądane skutki przez usunięcie z handlu wielu owych specyfików, częściej szkodzących zdrowiu jak przynoszących korzyść. Drugi takiż Komitet tylko w innym celu, bo w celu zbadania organów słuchowych u głuchoniemych, w tutejszym Instytucie znajdujących się, wyznaczony został również z grona Członków Towarzystwa Lekarskiego, a mianowicie: z PP. *Helbicha*, *Jodki*, *Korzeniowskiego* i *Szokalskiego* złożony, pod prezydencją Lekarza Instytutu Głuchoniemych w Warszawie, Dra *Bącewicza*.

Donieśliśmy o wypadku jaki spotkał dwudziestoletnią Artystkę baletu w Paryżu Pannę Emmę *Livry*, skutkiem zajęcia się na scenie, sukni jej od ognia. Artystka ta już umarła, dawszy dowody anielskiej cierpliwości w czasie swej choroby, pomimo tak wielkich cierpień, że aż przez trzy miesiące musiała wisieć na prześcieradlach, nie mogąc dla zbytecznych ran leżeć. Na pogrzebie tej młodej dziewicy byli wszyscy Artyści, uczennice szkoły dramatycznej Paryzkiej i wiele innych osób.

W Tyśmienicy i Bojanach na Bukowinie, urządzone zostały nowe stacje telegraficzne z służbą tylko dzienną.

Obok między-narodowej wystawy w Hamburgu, urządzono jednocześnie i to poraz pierwszy w Niemczech, wystawę psów, na którą przyjmowano same tylko rassowe zwierzęta, za opłatą od każdego po talarze.

W Bernie na Morawie, daje się czuć ogromny brak wody, tak dalece, że nawet fabryki nad rzeką Czarną, zaprzestały swych czynności. Wodociąg miejski wysechł zupełnie, i już 24 godzin Berno pozbawione było wody. Na wsiach z wielkim trudem wydobywają resztki wody z wyschniętych studzien, aby tylko mieć czem napoić inwentarze. Podobna susza panuje także w Akwizgranie, a rzekę Loerę we Francji, wbrod przechodzą.

We Francji, spodziewają się lada dzień nakazu, żeby fortece odtąd w czasie pokoju, tak stały otworem, jak wszystkie inne miasta.

W Bernie, jako stolicy Morawy, spółek śpiewacki urządził na dzień 25 i 26 z. m., narodowy obchód tysiącletniej rocznicy CYRYLLO-METODEJSKIEJ. Niezliczone tłumy zebrały się z Morawy, z Czech i z innych ziem Słowiańskich. W czytelni Morawskiej Bernemskiej, wyłożono xięgę, w której goście z obcych stron przybyli, zapisują imiona. Morawska Orlico, dnia 25 Sierpnia, wyszła na kosztownym papierze z czerwonemi brzegami a z tytułem także czerwono odciśniętym. Na czele pisma znajduje się następująca przemowa: „Biada narodowi niewdzięcznemu dla tych, którzy mu czynili dobrze.” Z okręgu Kłobuckiego przybyło ludu na ową uroczystość narodową 120 wozów napchanych, na czele tej wyprawy, Poseł ziemski P. Ignat *Wurm*. Koncert przyjęto z ogromnemi pochwałami. Panna z Ehrenbergu, Panowie *Laub* i *Lukes*, obdarzeni wieńcami. Przy śpiewie o nagrodę przysądzono ceny: śpiewackiemu spółkowi z Widnia, z Królowego Dworca i z Prościejowa. Brało udział w uroczystości na 400,000 ludu.

W tych dniach wyszła z drukarni P. *Orgelbranda* w Warszawie, xiążka do czytania, zawierająca przedmioty dzieciom najpotrzebniejsze, a ułożona przez J. *Elsenberga*, znanego już z licznych w tym rodzaju prac dla młodzieży. Xiążka ta stanowiąca jeden spory tomik, obejmuje: Zasady moralności, Opowiadania z historji biblijnej, Powieści, Wspomnienia i życiorysy, Opisy niektórych miast i krajów, Ćwiczenia listowe, Przysłowia, Wiersze różne, Wiadomości z geografji, Główniejsze wypadki z historji polskiej, i Wiadomości z nauk przyrodzonych. Widzimy przeto z owego spisu, jak wiele mieści rzeczy pożytecznych i dla wiadomości młodzieży niezbędnych, a jednak pomimo swoich rozmiarów, kosztuje tylko czterdzieści groszy. Tę niepraktykowanie nizką cenę, winniśmy wyznać, należy dobrej jedynie chęci Członków Dozoru szkół żydowskich, oraz Opiekunów Ochron i Szkółek wieczornych, którzy jak nam wiadomo, zamówiwszy przed wyjściem xiążki, znaczną ilość exemplarzy, dla swoich zakładów, ułatwili wydanie tego tyle użytecznego dziełka, które dla wszystkich podobnych Instytucji polecamy.

Najrzadszym exemplarzem Biblji jest ten, jaki ofiarowany został Królowej *Wiktorji* w r. 1837. Był on przeznaczony dla Króla *Jerzego III*, ale z powodu nastąpionej śmierci jego przed odbiciem tego exemplarza w drukarni Uniwersyteckiej w Cambridge, dostał się w ręce Królowej. Drukarzami były najznakomitsze osoby, jak Xiążęta *Welington*, *Cambridge*, *Northumberland*, *Cumberland*, a którzy podpisali się własnoręcznie z dodaniem swych pieczęci na tym exemplarzu. Najpierwsi uczeni Angielscy użyci byli do korrekty tej Biblji, która odbitą została na welinie. Składa się z czterech tomów i znajduje się obecnie w Xięgozbiorze Windsorskim.

Nieraz słyszeć się dają narzekania rzemieślników na brak roboty, a ztąd niemożność wyżywienia się; tymczasem kto chce uczciwie na chleb pracować, a nie wystarcza mu jedno rzemiosło, ten z chęcią zajmie się i innem. Dowodem tego jest rękawicznik w mieście S., który oprócz swego kunsztu, zajmuje się rzeźnictwem, i jak najgodniej odpowiada wymaganiom miejscowej Publiczności.

P. Redaktorze! Ciągłe czytanie *Kurjera Warszawskiego* przekonało mnie, że ludzie mający coś ciężkiego na sercu udają się do ciebie, z użaleniem w którym nie tak zdaje mi się widzieć oskarżenia kogo, jak raczej, wyspowiadawszy się zrzucić jak to mówią kamień z serca; i w tym to celu i ja udaję się do Ciebie. „Onegdaj będąc w sklepie galanteryjnym pod firmą jednej z liter B, uroniłam parasolkę, a kiedy takową nadaremnie szukano, właściciel sklepu radził mi iżbym się nazajutrz dowiedziała o skutku dalszego jego poszukiwania. Jakoż i następnego dnia poszłam, a dowiedziawszy się od tegoż, iż się parasolka nie znalazła, zastanowiłam się nad tem przez chwilkę milczeniem, które właściciel sklepu przerwał szorstkiem zapewnieniem, że u niego coś podobnego nigdy miejsca nie miało. Nadto ja, chcąc już ze sklepu wyjść odpowiedziałam: że właśnie dniem pierwej Pannie G. także parasolka w tym samym sklepie zginęła; niedokończywszy jeszcze tych kilku słów prawdy, kiedy się zjawia z przybocznego pokoju żona utrzymującego sklep, a sięgając po łokieć zmierza do mnie wraz z całym zapasem obelżywych słów, jakich się nigdy jeszcze przy żadnym straganie słyszeć nie zdarzyło. Z czynionych mi zarzutów, do jednego iż jestem „żydówką" otwarcie się przyznałam z tem większą satysfakcją, że taki zarzut od współwyznawczyni usłyszałam." Na uproszenie więc BOGA o uchronienie każdego od tak złośliwej napaści, oznaczająca tylko brak wychowania, składam złp. 2 na Instytut Moralnie Zaniedbanych Dzieci, z uprzejmą prośbą zamieszczenia niniejszego w *Kurjerze Warszawskim.*— Dorota P.

We Francji od wielu tygodni nie ma dnia, gdzieby nie było kilkunastu do dwudziestu kilku bankructw w samem mieście Paryżu.

Najzyskowniejszym a zarazem najkorzystniejszym obecnie wyrobem handlowym są druty telegraficzne. Dosyć tu przytoczyć, że w ciągu lat dziesięciu, sama tylko Anglja wysłała ich za 61 miljonów ośmkroć sto tysięcy franków, wartości.

Budowa nowego domu na rogu ulic Krakowskiego-Przedmieścia i Królewskiej, gdzie dawniej istniała tak zwana Mokronoszczyzna, postępuje szybko, pomimo ważniejszych niektórych trudności w budowie, jak murowanie filarów na cement, zaciąganie konstrukcji żelaznych i t. p. Przy takim postępie robót, nie ma wątpliwości, że gmach ten stanie jeszcze w tym roku pod dach. Będzie on miał dziewięć i po większej części wielkich sklepów, a których rozmiary już teraz ocenić można po odstępach filarów. Obok zaś tego gmachu, stanęły już zupełnie dwa trzy-piętrowe domy przy ulicy Królewskiej, także na gruncie Mokronoszczyzny. Każdy z tych dwóch domów ma po siedm okien od frontu i jedno wielkie mieszkanie z stajniami, wozowniami i t. p. Reszta zaś pomieszkań mniejszych tak urządzona, że cena ich wynosi od 1,200 do 1,400 złotych rocznie; w każdym zaś z tych domów, będzie po cztery sklepy. Pomiędzy udogodnieniami dla przyszłych mieszkańców znajdują się i wodociągi, które już zaprowadzają i na Ś. Michał ukończone zostaną. Właścicielami tych wszystkich trzech gmachów są: PP. Karol *Bayer* i *Czarnecki*, a stawianiem ich zajmuje się Radca Budowniczy *Orłowski.*

Powszechne dotąd było mniemanie, iż pokłady węgla kamiennego, który jako paliwo wszedł już obecnie w powszechne użycie, wyczerpią się niezadługo, i niczem już potem zastąpione nie będą. Jak mylnem jest to twierdzenie, dowodzą dokonane obecnie przez najpierwszych geologów obliczenia, a według których żyła południowa pokładu węgla kamiennego, znajduje się we Francji i jest największą z kopalń w Europie. Zajmuje bowiem 1,600 kilometrów kw: na powierzchni ziemi, (kilometr równa się prawie jednej wiorście), a od 2 do 3 tysięcy metrów (metr równa się 3 stopom i 1 calowi) jest głęboką. W innych miejscach, jak w Anglji, pokłady te są głębokie od 600 do 800 metrów, a w Saffordshire dochodzą do 15,000 metrów. W Szkocji średnia ich głębokość wynosi przeszło 500 metrów. W Północnej zaś Ameryce pokłady te są olbrzymie. W Apalache czyli w wielkim łańcuchu gór w Ameryce Północnej, kopalnie te zajmują 90,000 kilometrów kwadratowych. W ogóle pokłady Amerykańskie większe są od Europejskich o 20 razy. Bardzoby ciekawem było w podobnym rodzaju obliczenie kopalń węgla znajdujących się w kraju naszym.

Nigdzie tak nie zużytkowano wynalzku telegrafów jak w Anglji, gdzie można śmiało powiedzieć, iż telegraf zamienił się w dzwonek. W Londynie, Manchestrze, Liverpoolu, Glasgowie i t. d., negocjanci, współpracownicy, przyjaciele i t. d., rozmawiają, z sobą z najodleglejszych dzielnic miasta lub zamiejskich pomieszkań, jakby znajdowali się w jednym pokoju. Ztąd wszelkie interesa idą nadzwyczaj pospiesznie, załatwiając się bez najmniejszej zwłoki czasu, który, jak wiadomo, jest największym dla każdego skarbem.

Na odbytych w tych czasach wyścigach w Nozay, w departamencie Niższej Loary we Francji, zdarzył się szczególniejszy wypadek. W czasie bowiem kursu z przeszkodami, wjechał w szranki wieśniak, na małym bretońskim koniu, dla współubiegania się z najpierwszemi rassowemi biegunami, i pomimo, że przy pierwszej zaraz przeszkodzie spadł z konia, którego powtórnie dosiadł, przesadził potem szczęśliwie wszystkie barjery i rowy, i najpierwszy wśród głośnych okrzyków obecnych, stanął u mety.

Na odbytej w tych czasach wystawie pszczolniczej w Paryżu, przekonano się o nadzwyczajnym postępie jaki we Francji uczyniono w tej gałęzi przemysłu. Obok wybornego miodu, budziły także ciekawość zwiedzających wystawę, ule szklanne, dające najlepsze wyobrażenie o wszelkich pracach pszczół przy tworzeniu miodu.

P. *Hondetot* w Hawrze, wynalazł nowy i bardzo praktyczny przyrząd do przesyłania liny osobom znajdującym się na tonących okrętach. Przyrząd ten jest bardzo prosty, gdyż składa się z lufy odpowiedniej długości, w którą wkłada się lina dla przesłania ją na okręt. Przy końcu liny przymocowana jest raca która daje znak tonącym o tej pomocy. Kilkakrotne doświadczenia, udały się jak najpomyślniej.

Wspomnieliśmy już o nowo-wynalezionej maszynie P. *Sztafla*, do niszczenia szarańczy. Obecnie dowiadujemy się, że *Gazeta Rolnicza* wychodząca w Warszawie, ma zamiar ogłosić szczegółowy opis tejże maszyny i przedstawić ją w rycinie.

Bank Polski.— Podaje do publicznej wiadomości, iż w d. 29 Sierpnia (10 Września) r. b. zaczynając od godziny 10 z rana, odbędzie się w Banku Polskim w obecności Kommissji Umorzenia Długu Krajowego i Delegowanych z Kom: Rz: Prz: i Skarbu, włożenie do kół Obligów Skarbowych 4% procentowych i samo tychże losowanie. — Vice-Prezes, Rz: R. S., S. *Szemioth.* Za Naczel: Kancel:, J. *Makulec.*

W Krakowie 1 b. m. umarł jeden z najstarszych Obywateli tamtejszych Hr: Antoni *Stadnicki*, w 83 roku życia.

Członek Rady Państwa Austrjackiego, Dr *Smolka*, który od kilku miesięcy mocno cierpiący, a od dwóch miesięcy popadł był w głęboką melancholję, chciał sobie 31 z. m. rano we Lwowie. odebrać życie przez poderznięcie gardła brzytwą. Nie przeciął wszelako krtani, a pomoc lekarska była spiesznie pod ręką; jest przeto niemal zupełną pewność, że wyzdrowieje.

Rozpoczęte od dnia 1 Września zapisy do Instytutu Muzycznego w Warszawie, trwać będą, jak to już poprzednio donieśliśmy, do dnia 9 b. m.

Od jutra, rozpoczynają się doroczne examina w szkółkach wieczornych, przez ludność wyznania Mojżeszowego uczęszczanych, a pod opieką Warsz: Tow: Dobr: zostających. I tak: jutro w szkółce przy ulicy Nalewki w domu *Cohena* Nr 2242. We Środę to jest d. 9 b. m., w szkółce na Grzybowie Nr 1083*a*, i nakoniec we Czwartek to jest d. 10 b. m., w szkółce przy rogu ulic Franciszkańskiej i Czarnej w domu *Jesiotra.* Examina te odbywać się będą o godz: 6ej wieczorem.

Na wystawę Towarzystwa Zachęty Sztuk Pięknych, przybyły obrazy: *Kesslera*, Poranek, krajobraz; *Kołasińskiego*, MATKA BOZKA z CHRYSTUSEM; *Kaczorowskiego*, Portret familijny; *Kostrzewskiego*, Fura i uboczna droga, obie aquarelle. Nadto prace konkursowe na rok bieżący: 9 rysunków, z których trzy architektoniczne i dwie rzeźby.

Wczoraj, w pierwszym dniu ciągnienia 2ej klassy 102ej Loterji Klassycznej, znaczniejsze wygrane padły jak następuje: Nr 4,606, wygrał rs. 5,000, u *Goldsztejna* Maurycego w Warszawie; Nra: 9,385 i 17,769, po 500 rs.; Nra: 4,703, 12,062, 13,514, po 300 rs.; Nra: 4,887, 8,050, 8,127, 10,885 i 11,816, po 120 rs.

Z Belgji donoszą, iż na pierwszem zebraniu ogólnego kongresu Katolickiego w Mechlinie, odbytem dnia 12 z. m., znajdowało się cztery tysiące osób. Król Belgijski, jako też i kilku członków rodziny Jego, przybyli na tę uroczystość.

Zeszyt *Bibljoteki Warszawskiej* za Wrzesień r. b., wyszedł z druku i zawiera: Merseburg i Katedra Biskupa Dytmana Kronikarza, przez Al: *Przezdzieckiego;* Starożytny i nowożytny Mexyk, przez Michała *Chevalier*, Członka Instytutu francuzkiego (ciąg dalszy); O formułach sirmondskich, przez R. H,; Kronika Paryzka literacka, naukowa i artystyczna; Pieśni, podania, baśnie, zwyczaje i przesądy ludu z Mazowsza Czerskiego, zebrał Korel *Kozłowski;* Dzieje Kijowszczyzny, przez Eligiego *Piotrowskiego;* Marja *Delorme*, Wiktora *Hugo*, dramat w pięciu aktach, przełożył A. N. *Korzeniowski;* Kronika literacka; Korrespondencja do Redakcji Bibljoteki Warszawskiej, od F. *Krupińskiego* S. P.; Kronika Bibljograficzna; Wiadomości literackie; Dostrzeżenia Meteo: za m. Lipiec r. b.

Panu N. — Artykułu jego z daty 4 b. m. drukować nie możemy; uczyniony bowiem przezeń zarzut jednej z tutejszych Gazet, jest niewłaściwym; gdyż nietylko już w całej bez wyjątku Anglji, ale nawet i w Ameryce, nie nazywają inaczej w poufnej rozmowie pierwszego Lorda Palmerstona, jak przez skrócenie *Pam.*

Od dnia dzisiejszego, otworzony zostaje Handel towarów kolonjalnych i korzeni, obok już istniejącego handlu pod firmą H. T. *Strukczyńskiego*, przy ulicy Miodowej Nro 482; o czem donosząc dla wiadomości okolicznych mieszkańców, nadmieniamy, że nowo otwarty handel, zaleca się zarówno doborem towarów, jakoteż i umiakowaną ceną.

Kto zgubił pieniądze w Saskim Ogrodzie, w Piątek o godzinie 9ej rano, niech po odbior zgłosi się do Szwajcara N. Izby Obrachunkowej.

Jutro, t. j. w Niedzielę, *Łaźnia parowa* przy Nowym-Zjeździe Nro 2623, przyjmować będzie do kąpieli klassę najuboższą bez różnicy wyznań, *bezpłatnie.*

Wiadomości Zagraniczne.

AUSTRJA. *Wiedeń, 31 Sierp:.* — Niektóre z dzienników twierdzą, że kwestja mexykańska rozejdzie się na niczem, i że za kilka tygodni nikt już o związku jej z Austrją mówić nie będzie. Zdaje się, że od czasu wypadków Frankfurckich, przestano się w Tuilerjach interesować tak żywo jak dawniej kandydaturą Arcy-Xięcia *Maxymiljana*, a w Wiedniu tym bardziej to samo ma miejsce, iż wybór notablów, podobno nie zupełnie odpowiada woli narodu. (Ind: Bel:).

FRANCJA. *Paryż, 28go Sierp:.* — Ostatnie wiadomości z Mexyku są dowodem, że z zajęciem stolicy, cały kraj nie oddał się jeszcze pod rozporządzenie Marszałka *Forey. Juarez* ma w San-Luis de Potosi około 15,000 ludzi do rozporządzenia, i dla tego *Forey* ujrzał się zmuszonym wysłać tam brygadę piechoty francuzkiej, i dywizję wojsk posiłkowych pod *Marquezem.* Jenerał *Bazain*, otrzymał nad tym korpusem dowództwo, aby, jak się wyraża *France*, osadzić Queretaro i San-Luis Potosi, odpędzić *Juareza* ku Tamaulipas i zabezpieczyć stolicę. — Wyprawa Francuzów do Tampico, jeszcze do skutku nie przyszła, ale ma być wkrótce wykonaną. Duchowni którzy za rządów *Juareza*, stawiali mu opozycję i wydaleni zostali, wracają teraz, gdy ich stronnictwo górę wzięło, do kraju, i rozpoczynają swą działalność od popierania adresów do Cesarza Francuzów, przyczem zwykle powtarza się frazes, aby J. C. Mość i nadal udzielał krajowi swej potężnej opieki. Stronnictwo tak zwanych *czarnych* niedowierzające liberalizmowi Arcy-Xięcia, przekłada panowanie protektoratu francuzkiego nad rząd silny, któryby musiał szukać podstaw w kraju przez przyzywanie wszystkich stronnictw. — Nowe wyprawy w Mexyku przedsiębrane, wymagają nowych posiłków. D. 16 Lipca, przybył do Mexyku nowy Naczelnik inżenjerji Pułkownik *Doutrelaine* z konwojem prowadzącym zapasy wojenne.— Fregata *Montezuma* rozbiła się przy Ninatitlan, osadę jednak ocalono. — *Monitor* podaje z Japonji raport Kontr-Admirała *Juarez*, donoszący o środkach jakie przedsiębrał dla polubownego załatwienia nieporozumień między Japonją i Anglją. *Jua-*

rez skłonił *Taikuna* przez swe przyjacielskie usługi do wypłacenia 450,000 dolarów za zamordowanie *Richardsona*, i wyjednał tym sposobem przywrócenie dyplomatycznych stosunków pomiędzy Japonją i Anglją. *Mikado* jednak który się opiera na Daimiosach, jest przeciwny polityce *Taikuna*, i wezwał go do wydania rozkazu zamknięcia wszystkich portów, i wypędzenia cudzoziemców. *Taikun* jednak nie chce wydać podobnego rozkazu, i doradzał Admirałowi francuzkiemu, aby zajął Jokuhama dostatecznemi siłami, coby było wystarczającem do wyperswadowania *Mikado*, że jego polecenia są niepodobne do wykonania. Ponieważ najlepsza zgoda panuje między Admirałem francuzkim i angielskim, oraz legacjami, przeto można się spodziewać, że i teraźniejsze przesilenie w Japonji szczęśliwie usunięte zostanie. — Xiążę *Napoleon* po krótkim pobycie w Paryżu i konferencji z Cesarzem, wyjechał znowu do Hawre. (Ind: Bel:).

HISZPANJA. — Wychodzący w Madrycie dziennik *El Pueblo* z 27 Sierp: donosi o pogłosce, jakoby teraźniejsze ministerstwo miało być zastąpione przez gabinet, na czele którego stoją Jenerałowie *Serrano* i *Lersundi*. — *Correspondencia* potwierdza wiadomość, iż na zasadzie konwencji między Francją i Hiszpanją, wynagrodzenie wojenne od Kochinchiny otrzymane, na dwie równe połowy między oba mocarstwa ma być rozdzielone. Zaprojektowano summę tę zaraz przeznaczyć dla dotkniętej klęską trzęsienia ziemi Manilli.

W Hiszpanji, jak wiadomo, zaczęto kassować Klasztory Zakonne, a między temi zamierzono znieść XX. *Franciszkanów* w osadach hiszpańskich na wyspach Filipińskich. Lecz gdy miejscowy Gubernator oświadczył, iż jedynie tylko pomienionym Zakonnikom zawdzięczać należy utrzymanie porządku pomiędzy krajowcami na tych wyspach, przeto rozkaz ten cofnięto i Zakon Franciszkański, ale tylko na wyspach Filipińskich ocalał. (St: Anz:).

WŁOCHY. — Dzienniki opozycyjne włoskie, nieprzestają powstawać przeciw ministerstwu, i dla tego myślą podobno w Turynie o wzmocnienie gabinetu, przez powagę *Ricasolego*, któremu przynajmniej nikt uległości zbytniej dla Francji przypisywać nie może. Pewną jest pogłoska, że *Ricasoli* widział się w Genui z Xięciem *Carignan*, i że polityka nie była obcą temu zjazdowi. Podobno zamierzano odwołać z Neapolu jednocześnie Jenerała *Lamarmora*, i Marg: *d'Afflitto*, a to z powodu nieporozumień, jakie między nimi wyniknęły. Jednakże później sprawę tę załatwiono.— *Minghetti* zamierza podobno podczas ferji parlamentarnych zaślubić pewną Xiężnę neapolitańską, bawiącą obecnie w Baldieri. — Otwarcie kolei żelaznej z Castel Bolognese do Rawenny jest nader ważne. Kolej ta przeznaczoną jest do tworzenia dalszego ciągu linji toskańsko-romagnolskiej, która prowadzi z Florencji do Romanji, i będzie najkrótszą komunikacją pomiędzy Liworno i Rawenną, czyli morzami Śródziemnem i Adryatyckiem.— Dziennik *Italie* z 26 Sierp: pisze: Sądzimy, iż odpowiedź na domaganie się, iżby rząd francuzki wydał 5u rozbójników, schwytanych na statku *Aunis*, nadejdzie nie później jak w końcu b. m. Ponieważ Ministrowie francuzcy są obecnie w Paryżu, przeto jest nadzieja, że kwestja ta z zadowoleniem rządu włoskiego rozstrzygniętą zostanie. Słynny przywódca rozbójników Paolo *Serravalle*, został zabity w pobliżu Potenza w Neapolitańskiem, w bitwie z wojskiem regularnem i gwardzistami narodowymi kalabryjskiemi. — Kongregacja indexu w Rzymie potępiła dzieło P. *Renan*, *Życie JEZUSA*. — Z Werony piszą, że tameczna armja austrjacka o 10,000 ludzi zmniejszoną zostanie. — Podług wykazu Komissji świętopiętrza, ogólna summa darów pieniężnych dotychczas nadesłanych, wynosi 6 miljo: skudów. (N. P. Z.).

Ostatnie Wiadomości.

Telegram z Paryża datowany 3go b. m., donosi, że żwraca tam uwagę publiczną broszura wydana u P. *Dentu*, p. t. „Francja, Mexyki Stany skonfederowane." Broszura ta dowodzi, że uznanie Stanów skonfederowanych jest koniecznością dla Państwa Mexykańsk:.

Po ukończeniu kongresu Frankfurtskiego, Monarchowie rozjeżdżają się. 2go b. m. wyjechali: Król Hanowerski, Elektor Heski, Xżę Sasko-Meiningeński, W. X. Meklenburg-Szweryński, Xiążęta Anhalt-Dessau i Reuss-Schleiz. Jednocześnie Król Saski wyjechał przez Chemnitz do Drezna. Poprzedniego dnia opuścili Frankfurt, Xiążęta: Brunświcki, Sasko-Altenburgski, Schwarzburg-Sondershausen, Waldeck, i *Ernest* Saxen-Koburg-Gotajski. — Cesarz Austrjacki 3go, miał się udać w odwiedziny do Królowej *Wiktorji*. — Xiążę *Chartres* z małżonką i Xiążę *Joinville*, przybyli 1go b. m. do Frankfurtu.

Papież, jak donoszą z Rzymu 2go b. m., rozesłał okólnik do Biskupów Włoskich, w którym ubolewa nad walką wypowiedzianą Kościołowi, Duchowieństwu i Stolicy Apostolskiej przez Rząd zaalpejski. Ojciec Św. oddaje pochwały wytrwałości i gorliwości Biskupów Włoskich, ubolewa nad rosnącem zepsuciem, brakiem wiary, obojętnością w rzeczach religijnych, i wygórowaną żądzą władzy i bogactw, oraz potępia pogwałcicieli praw Stolicy Apostolskiej. Wreszcie wzywa Duchownych nieposłusznych, aby się nawrócili na dobrą drogę i zaleca Modlitwę za spokojność Kościoła.

Jenerał *Prim*, miał u Królowej w La Granja d. 1go b. m. posłuchanie, na którem czynił przedstawienia względem cofnięcia okólnika wyborczego, który wywołał takie wzburzenie między progresistami. Królowa odpowiedziała, że w nieobecności Izb, musi w gabinecie pokładać zaufanie, i zdanie jego podzielać.— Król Saski wrócił do Drezna 3 b. m. Na przemowę Burmistrza miasta, Monarcha ten odpowiedział między innemi: Oby ziarno rzucone na niemiecką ziemię w Frankfurcie, wyrosło w dąb, pod którymby najodleglejsi nasi potomkowie spokojnie odpoczywać mogli. Król wyrażał się z wdzięcznością o przykładzie danym przez Cesarza Austrjackiego, oraz o poświęceniu zgromadzenia Monarchów, którzy potrafili stawić interes ogółu wyżej jak interes własny. (St: An:).

Szarada.

Trzecia i *druga* zdobi, *drugie pierwsze trzecie*
Dają nam pożywienie, o tem dobrze wiecie,
Pierwsze i *trzecie* służą nam do rozdrobnienia,
A *wszystkie* zwykle z drzewem mają do czynienia.

(Zeszły Monogram: *Koperczaki*.)

Wiadomości Literackie.

Ner 127 *Przyjaciela Dzieci*, wyszedł z druku i zawiera: Dwie siostry, powiastka, przez Józefa z Mazowsza, (z 2ma drzew: rys: Rudzkiego) część II, (dokoń:); Cuda Oceanu (c. d.); Rozmowy Ojca z dziećmi, o kłamstwie, przez A. Kuczyńskiego; Jan-Karol Chodkiewicz, przez H. Skimborowicza (z drzew: rys: Kossaka); Chciwość Osła, Bajeczka, przez Al: Fredro, (z drzew: rys: Kostrzewskiego); Rozmaitości; Anegdota historyczna; Staropolskie wierszyki.

Xiążki szkolne, niektóre za tańszą cenę (używane), sprzedają się w xięgarni polskiej A. *Dzwonkowskiego*, przy ulicy Miodowej Nro 482 (4).

Xięgarnia M. *Neudinga*, przy uli: Rymarskiej 737/8, tuż obok Komissji Skarbu, zaopatrzoną została na nadchodzący zapis szkolny, we wszelkie *xiążki szkolne*, *mappy* i *atlasy*.— Xięgarnia ta przyjmuje w zamianę xiążki używane na nowe; oraz nabywa za gotówkę.— W tejże xięgarni dostać można *materjałów pismiennych* potrzebnych dla uczniów; ceny umiarkowane. Abonament w *Czytelni*, przy tejże xięgarni, za xiążki *polskie* i *francuzkie*, wynosi złp. *dwa* miesięcznie.

Przyjechali do Warszawy.

Sławiński Ign: Ob: z Pachnowoli nr 1739; Wiśniewski Karol Ob: z Mistowa nr 102; Zdzitowiecki Winc: Ob: z Tuszyna nr 1741.

Wyjechali: Kozłowski Felicjan Ob: do Czaplina; Rościszewski Marjan Ob: do Płocka; Trepka Sew: Ob: do Białegostoku.

Przyjechali koleją żelazną: Brandel Henryk Rewizor Celny z Karlsbad nr 1572/3; Gezundhajt Izaak Kup z Berlina nr 2285.

Wyjechali koleją żelazną: Blumberg Wolf Kup: i Lasocka Felixa Ob: do Prus; Vyner Edm: Kapitan Wojsk Angielskich do Londynu.

DONIESIENIA.

HOTEL DE RUSSIE
W BERLINIE.

Podpisany ma honor donieść Szanownej podróżującej Publiczności, iż znany od lat wielu, w najdogodniejszej części miasta położony

Hotel de Russie w Berlinie

objąłem, i takowy podług projektu mego teścia P. Baur z Zürich, zupełnie teraźniejszym wymaganiom odpowiednio przebudowałem, a to podług planów obu Hoteli Baura w Zürich, i polecam takowy łaskawym względom Publiczności.

Lusche-Baur.

W Fabryce Fortepjanów
J. HOFER

et Comp:, przy ulicy Nowy-Świat Nr 1292, za Foxalem.

Znajdują się różne Fortepjany, wykończone podług najnowszej metody, z któremi taż Fabryka poleca się. Tamże znajdują się Fortepjany używane po bardzo nizkiej cenie do Sprzedania.

Jest do sprzedania wraz z Chomontami Krakowskiemi para **Koni** bryczkowych, to jest: Klacz ze Źrebakiem i Wałach, oboje srokatej maści. Także Klacz wierzchowa maści siwej, z Siodłem i wszystkiemi dodatkami. Tamże można powziąść wiadomość o Mieszkaniu złożonem z dwóch Pokoi, z Balkonem, Alkową i Kuchnią, na 1m piętrze. Wiadomość pod Nrem 1363 Lit: A, przy ulicy Jasnej, u Stangreta Antoniego.

Warsztat duży, mogący służyć na Skład, wraz z Wozownią i Górą, jest do wynajęcia od Śgo Michała; wiadomość przy ulicy Elektoralnej Nr 747, w domu Wgo Lipińskiego, w Warsztacie Siodlarskim. — Tamże znajduje się Koczyk mały używany, do sprzedania.

Jest do wynajęcia od Śgo Michała r. b.,

MIESZKANIE

na 2m piętrze, składające się: z Salonu, Dwóch Pokoi, Przedpokoju, Kuchni, Drwalni i Piwnicy, przy ulicy Grzybowskiej pod Nr 1020. Wiadomość tamże u Pana Zieleżińskiego.

Potrzebna jest zaraz w miejscu **Guwernantka** Polka, w średnim wieku, z wyższem wykształceniem, któraby oprócz gruntownej znajomości języka francuzkiego, wszystkie nauki klassyczne posiadała i z korzyścią dla dzieci udzielać je mogła. Osoba życząca przyjąć podobny obowiązek, zechce się zgłosić z dowodami swej kwalifikacji i moralnego prowadzenia się, do Właściciela domu Ner 1636 przy ulicy Wspólnej, niedaleko Kościoła Śgo Alexandra, pomiędzy godziną 4 a 6 po południu.— Tamże jest do wynajęcia od Śgo Michała r. b. **Lokal**, składający się z 3ch Pokoi, Przedpokoju, Kuchni, Piwnicy, Drwalni i Góry wspólnej, za Złp. 1,000 rocznie.

DWA LOKALE DO WYNAJĘCIA:

przy ulicy Chmielnej pod Nr 1259 lit: E, pierwszy dom nowy, po prawej ręce od Nowego-Światu:

Isze piętro:

a) Salon z balkonem, 6 Pokoi, Przedpokój, Garderoba i Kuchnia.

b) Salon z balkonem, 4 Pokoje, Przedpokój, Garderoba i Kuchnia.

PAŁACYK
w Alejach Ujazdowskich,

pod Nr 1713 lit: B, obok Doliny Szwajcarskiej, składający się z 12tu Pokoi, suteryny, Kuchni z 4ma Stancjami wraz z 2ma Stajniami, 1 Wozownią, do najęcia od 20go Października r. b. Wiadomość u Rządcy Domu.

Pod Nr 1363a przy ulicy Jasnej, są do sprzedania **Trzy Konie**: Klacz siwa ujeżdżona, podług wyższej szkoły, pod wierzch, wraz z Siodłem; Para srokatych pociągowych Koni, t. j. Klacz ze Źrebięciem i Wałach z Chomontami Krakowskiemi. Wiadomość powziąść można na miejscu u Stangreta Antoniego. — Tenże wskaże **Mieszkanie** do wynajęcia na 1m piętrze od Śgo Michała, składające się z 2ch Pokoi z Balkonem, Alkowy i Kuchni.

PATENTOWANA FABRYKA
FARB i LAKIERÓW
J. A. KRAUSSE,

ulica Bonifraterska Nr2163, wprost Kościoła.

SKŁAD GŁÓWNY

ulica Miodowa Nr 484, wprost Rządu Gubernjal:, poleca Wyroby swoje przy właściwej porze roku,

a głównie:

PATENTOWANE LAKIERY
i
FARBY OLEJNE

TARTE, PRĘDKO-SCHNĄCE, we wszystkich kolorach i najlepszych gatunkach,

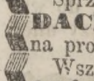
wprost do użycia przyrządzone, tak, iż każdy najmniej obeznany z malowaniem, może je z łatwością używać, do przyozdabiania i ochrony od zniszczenia, wszelkich przedmiotów z drzewa lub metali i t. p., na działanie powietrza wystawionych.

FARBY te i **LAKIERY**, są bardzo pożądane na prowincji, gdzie w dokładnem ich przyrządzaniu wielka trudność zachodzi.

Sprzedają się w wielu **HANDLACH i SKŁADACH** w Warszawie, oraz we wszystkich miastach na prowincji.

Wszystkie obstalunki, tak **Fabryka** jak i **Skład Główny**, przyjmuje i załatwia, ze znaną akuratnością, rzetelnością i pospiechem.

Uwaga. Fabryka poręcza za dobroć swoich wyrobów, które na pierwszy rzut oka łatwo można rozróżnić od naśladowanych, przez zwrócenie uwagi na wydruk **Medalu**, (za dobroć wyrobów otrzymanego na Wystawie Krajowej), umieszczony na wszystkich etykietach.

Jest do sprzedania, bez pośrednictwa osób trzecich, w punkcie handlowym, **Kamieniczka**, z frontem do budowania na 9 okien, na dogodnych dla kupującego warunkach. Wiadomość przy ulicy Pańskiej, drugi dom od rogu ulicy Nowej, Ner 1216 A, u Stróża.

Są do sprzedania lub wynajęcia **Fortepjany** używane, w Fabryce Fortepjanów Budynowicza, przy ulicy Długiej Nr 557, w domu zwanym Potkańskie, z bramy na drugie piętro od frontu.

Dziś rano ciepła stopni 11. Wczoraj w południe ciepła st: 20
Dziś rano wysokość wody na Wiśle stóp 2 cali 2. (Ubywa).

Teatr Wielki. Dziś, *Precjoza*.—Jutro, *Modniarki*.

Kurs Giełdy Warszawskiej.—Dnia 4 Września r. b.: za *obligi skarbowe* 4%, 100 rs. oprócz kup:, żądają rs. 81 kop: 29, dają rs. 80 k. 79; za *listy zast:* 3go okr: oprócz kup: za 15 rs. żądają rs. 14 kop: 62, dają rs. 14 kop: 59. Wartość kuponu bieżącego od obligów skarbowych rsr: 1 k. 71½, od listów zastawnych kop: 12.

Ceny targowe Warszawskie. — Dnia 3 b. m. płacono: Za korzec pszenicy od rs. 5 k. 17½ do rs. 5 k. 70; żyta od rs. 2 k. 70 do rs. 2 k. 90; grochu polnego od rs. 3 do rs. 3 kop: 45; gryki od rs. 3 k 60 do rs. 3 k. 75; owsa rs. 1 k. 80; kartofli rs. 1 kop: 5. — Za wiadro okowity próby 10tej od rs. 1 k. 83¾ do rs. 1 k. 88½, za garniec od kop: 60 do kop: 61½.

W Drukarni Kurjera Warszawskiego.— Za pozwoleniem Cenzury Rządowej.